

Біленчук П.Д., к.ю.н., доцент,
Національний авіаційний університет
Малій М.І., директор,
Правнича компанія ТОВ «АЮР-КОНСАЛТИНГ», м. Київ, Україна

ВИКОРИСТАННЯ НОВІТНЬОЇ ІНТЕРАКТИВНОЇ МЕТОДИКИ V-3 В ПРАВОВІЙ НАУЦІ

За останні роки розвиток інформаційних технологій зробив актуальною проблему модернізації системи як спеціальної, так і вищої освіти. Така модернізація вимагає від навчальних закладів постійного контролю та оцінювання знань студентів, з метою накопичення балів по змістовним та підсумковим модулям. Аналіз наукових праць з питань контролю знань в навчальному процесі показав, що традиційні методи страждають інформаційною однозначністю, відсутністю об'єктивних вимірювальних критеріїв, показників, якісною однобічністю і суб'єктивним впливом на результат педагогічного контролю знань, навиків і умінь. До того ж проведення контролю знань у традиційній формі вимагає забагато аудиторного часу, якого на сьогодні реально не мають викладачі вузів. Тому виникає необхідність в розробці нових форм контролю та модифікації вже відомих. Тому нами і була розроблена новітня інноваційна методика V-3.

Новітній креативний навчальний засіб V-3 – це сучасна інтерактивна методика, це драйв і грід-технологія, це мистецтво швидко, якісно, продуктивно опрацювати, аналізувати інформацію і правильно приймати рішення в типових і екстремальних ситуаціях. В її основі лежить моделювання ситуації, вироблення і прийняття рішення в типових і екстремальних умовах, характерних для повсякденної життєдіяльності і професійної сфери. Методика передбачає залучення до креативної дії всіх студентів одночасно. Студенти спільно розв'язують проблеми, моделюють, аналізують і прогнозують ситуації, оцінюють дії колег, і власне вчаться приймати конкретні управлінські рішення. Навчальний матеріал опановується «через дію», через опрацювання потоків вивчаємого навчального матеріалу.

Мета і завдання новітньої інтерактивної методики v-3 полягає в тому, що необхідно навчити студентів критично мислити. Сутність критичного мислення означає формування, визначення, обґрунтування і аналіз обговорюваних думок, ідей і інновацій. Таким чином критичне мислення може навчити відокремлювати важливу інформацію від не суттєвої, визначити креативні факти і думки, ефективно вирішувати складні проблеми, вміти оцінювати докази, працювати системно в команді.

Основна сутність методики V-3 полягає в тому, щоб навчити

студентів миттєво давати креативні відповіді на поставлені запитання, лаконічно і професійно грамотно висловлювати свою думку, вміти швидко і наполегливо переконувати опонентів у правоті своїх тверджень, вміти порівнювати свою позицію з позицією опонентів, правильно формулювати питання. **В основу методу V-3 (Veni, Vidi, Vici–лат. «Прийшов, побачив, переміг»)** покладена динамічність, швидкість, лаконічність.

Основна мета методики: спрямовувати студентів на навчання техніці швидкого прийняття рішень, навчатись на практиці застосовувати теоретичні знання, отримані на інших курсах і спецкурсах, навчитись управляти цілями, завданнями, термінами, планами, навичками і уміннями, а в кінцевому підсумку навчитись управляти знаннями, відомостями, даними, інформацією, «управляти життям» для реалізації поставленої мети.

Заняття за методом V-3 проводиться таким чином: група ділиться на чотири команди: 1) Опоненти, 2) Доповідачі, 3) Рецензенти, 4) Спостерігачі. Крім того, вибирається також двоє або четверо суддів і один хронометрист.

Опоненти – це команда, яка готує і задає питання Доповідачам. Питання повинно бути актуальним, оригінальним, лаконічним і в рамках вивчаємої теми, не будемо забувати класичних слів Аристотеля: мислення починається із запитання і здивування. Вислухавши доповідь колег Доповідачів Опоненти представляють своє твердження, бачення і тлумачення досліджуємої проблеми. Опоненти повинні навчитись виявляти у Доповідачів логічні прорахунки і відстежувати досить обґрунтуванні аргументи.

Доповідачі – це команда, яка дає відповідь на запитання Опонентів. Відповідь повинна бути ґрунтовною, оригінальною, повною, підкріплена аргументами, фактами, відомостями, статистичними даними. Наводячи аргументи, необхідно підкріплювати їх фактичними даними, відомостями, доказами. Іноді Доповідачам досить простої логіки або простих наведених ними прикладів. Проте часто подібні і докази, які можна знайти в різних джерелах (Конституції України, Законах України, газетах, книгах, інтерв'ю, електронних мережах). Збирання й обробка юридичних фактів – це сам по собі стан знань – стан рухомості, стан свідомого добору потрібних закономірностей, характеристик, визначень із системи знань, набутих на семінарах та лекціях, а також під час самостійної підготовки. Збираючи й обробляючи юридичні факти, студент стає на шлях розумового самовиховання, креативного мислення.

Рецензенти – це команда, яка робить ґрунтовний аналіз виступів Доповідачів і Опонентів. Має право задати додаткові питання обом командам. Таким чином студенти Рецензенти опановують абстрактні істини в процесі осмислювання.

Спостерігачі – це команда, яка спостерігає і дає коротку системну характеристику виступів всіх команд (за бажанням може, має право і не давати характеристики, просто слухати, спостерігати, аналізувати, запам'ятовувати, за це бали не знімаються). Із спостережень не тільки черпаються знання, - у спостереженнях знання живуть, завдяки спостереженням вони, можна сказати, йдуть в обіг, застосовуються як інструменти в подальшій праці. Якщо повторення - мати навчання, то спостереження - мати аналізу, осмислення й запам'ятовування знань.

Хронометрист – це студент, що чітко слідкує за часом. Він попереджує команди за 1 і 0,5 хвилини до закінчення часу виступу (підготовки) команд і подає сигнал про закінчення часу виступу (підготовки).

Судді — це експерти, які вислуховують аргументи всіх сторін з приводу обговорюваної теми, вони заповнюють суддівські протоколи, в яких фіксують бали, рішення про те, якій команді віддана перевага за результатами використання інтерактивної методики V-3 (аргументи, відповіді і спосіб доказу, якої команди були оригінальними, дієвими, креативними, переконливішими).

Інтерактивна методика V-3, на відміну від традиційних методів навчання, дає перш за все розвиваючий ефект, що найчастіше превалює над навчальним; відбувається не тільки навчання, але і вплив у цілому на особистість та на зміну поглядів, міркувань, установок. У результаті участі у процесі використанні інтерактивної методики V-3 відзначається загальне підвищення мотивації до вивчення предмета, активізація інтересу до навчального курсу, уяви, творчого пошуку, експериментування. З іншого боку, сам процес засвоєння знань за методом V-3 носить природний характер. Студенти самі відкривають джерела інтересу, які полягають і в застосуванні знань, і у переживанні почуття влади розуму над фактами і явищами. У самій глибині людського ества є невикорінна потреба відчувати себе відкривачем, дослідником, новатором, шукачем. У студентському духовному світі ця потреба особливо сильна. Та якщо немає поживи для неї - живого спілкування з фактами і явищами, радості пізнання - ця потреба поступово слабне, а разом з нею згасає й інтерес до знань. Потрібно підтримувати, поглиблювати бажання студента бути відкривачем, нового непізнаного і сприяти реалізувати це його бажання спеціальними інноваційними методами виховання і навчання.